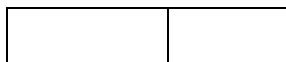

VILNIAUS MIESTO TAUTINIŲ BENDRIJŲ MOKYKLŲ

III KLASIŲ MOKINIŲ

LIETUVIŲ KALBOS OLIMPIADOS TESTAS

2023-03-31

I DALIS.

TEKSTO SUVOKIMO UŽDUOTIS

Atidžiai perskaityk tekstą ir atsakyk į klausimus.

ŽYDRASIS OBUOLYS

Žvaigždė buvo visai maža. Joje tilpo tik viena obelis – su žydrais obuoliais. Kiekvieno obuolio viduje buvo dvylika sidabrinių varpelių. Kai varpeliai suskambėdavo, pasklisdavo nuostabi melodija.

Kartą plaukė Mėnulis didžiuliame, pilname vėjo debesy ir, užkliudęs obels šaką, numetė vieną obuolį. Žydrasis obuolys lėkė septynias dienas ir septynias naktis, kol nukrito ant Žemės. Ir pataikė jis kaip tik į miesto aikštės vidurį, kur buvo pilna geltonų obuolių – Žemės obuolių ir storų pardavėjų. Obuoliai buvo sukrauti į dideles ir mažas piramides, jie žvilgėjo iš didžiulių pintinių, raudonavo vežimėliuose. Vienas, išpūsdamas raudonus žandus, paklausė:

- Iš kur tu?
- Iš žvaigždės...
- Iš kur? – balsas buvo pilnas nuostabos ir įtarimo.
- Iš žvaigždės... – dar tyliau pakartojo žydruoelis, kai jį iš visų pusių ėmė apžiūrinėti.

Vienas dėdė paprašė atsverti kilogramą pačių gražiųjų. Mažas berniukas, įsikibęs į jo ranką, pridėjo:

- Raudonų...

Pardavėja sukrovė raudonuosius obuolius į maišelį, o dėdė sugalvojo:

- Įdėkit ir tą žydrą...Berniukas nustebo, matydamas žydrą obuolį, ir paprašė tėtės:
- Aš noriu to mėlyno... Bet tėtė pasakė:

- Einame namo, juk pirma reikia nuplauti. Žydrasis obuolys nekantriai spėliojo, ar berniuko rankose suskambės jo varpeliai. Juk jie skamba tik rankose to, kas myli.

Berniukas čiupo žydrąjį ir kando. Bet... negalėjo įkąsti. Jis labai supyko ir suraukė antakius:

- Koks bjaurybė! Kodėl aš negaliu jo įkąsti?!
- Su juo reikia žaisti.
- Aš nenoriu žaisti, – rėkė berniukas, – nupirk man pyragaitį.

Tėtė padėjo obuolį ant palangės ir išėjo. Paskui išėjo ir mama. Tarpdury ji pasakė:

- Būk geras, neišdykauk, nesudaužyk veidrodžio ir nesukarpyk kilimo, tai nupirksiu pyragaitį.

Ji, matyt, labai skubėjo ir, nė nežvilgtelejusi į sūnų, užtrenkė duris.

Berniukas liko vienas. Jis buvo niūrus ir piktas, nes žinojo, kad dabar ilgai bus vienas, kad užmigs kur nors kampe ant grindų, o paskui mama atneš pyragaitį, bet jis to pyragaičio jau nenorės. Ir niekas jam nepasakys „labanakt!“

Netrukus veidrodis buvo sudaužytas, o kilimas sukarpytas. Sviedinys pradurtas. O paskui atėjo meškino eilė: jis neteko savo švelnių ausyčių ir buvo iškarpyta jo nugara... Berniukas dairėsi, ką čia dar nutvėrus. Kai jis pasisuko į langą, obuolys labai išsigando ir suvirpėjo tartum iš šalčio. Bet kaktusas jį tuojau užstojo savo plačiais, spygliuotais lapais.

- Iš kur tu? – jis pašnibždom paklausė obuolį.
- Iš žvaigždės.

- O kas tu toks esi? Ar gali žydėti?
- Ne. Bet aš galiu skambėti vaiko rankose... Ar tau neliūdna vienam ant lango?
- Aš kraunu žiedą, – tyliai, bet išdidžiai atsakė kaktusas.
- Tai būk laimingas, – tarė jam obuolys, – o aš bėgsiu. Dvylika varpelių čia nesuskambės, nes šituose namuose niekas nieko nemyli.

Obuolys nuriedėjo laiptais į kiemą. Neįprastai žydras kaip didžiulis lašas iš mėlyno ežero – ant pilko šaligatvio.

Anksti rytą atėjo senas šlavėjas gatvės šluoti. Tarp rausvų lapų jis rado žydrą obuolį. Senukas jį pakėlė, rūpestingai nušluostė ir, laikydamas delne, nusišypsojo:

- Žiūrėk tu man! Koks keistuolis... O gražus!

Jis įsidėjo obuolį į kišenę. Tai apsidžiaugs jo maža anūkė!

Parėjęs namo jis paslaptinai artinosi prie lovos, kurioje ką tik nubudusi gulėjo mergaitė.

- Žiūrėk, ką aš tau parnešiau lauktuvių! – ir senelis padavė jai neregėtą žydrą obuolį.

- Koks gražus! – sušuko mergaitė, glausdama žydrą obuolį prie savo šilto, nuo miego įraudusio skruosto.

Varpeliai krūptelėjo iš laimės – ir pasklido stebuklinga melodija. Mergaitė jos klausėsi išplėtusi didelės mėlynas akis ir pravėrusi burnelę.

- Aš myliu tave, – pasakė ji žydram obuoliui, laikydama jį tarp abiejų delnų.

O varpeliai skambėjo – visi dvylika. Mergaitė išgirdo, kaip būsimos žibuoklės dainuoja po sniegu, kaip čiurlena pasišokinėdami upeliai, kaip saulėtą vasarą medžių lapai kalbasi su paukščiais... Ir dar ji išgirdo seniai seniai girdėtą mamos lopšinę ir tėvelio balsą, sekantį ilgą pasaką...

Jai atrodė, kad ji vėl turi ir mamą, ir tėtį... Ir kambary taip daug saulės ir šilta.

Pagal Janiną Degutytę

Klausimai

Teisingą atsakymą apibrauk

1. Kur prasideda pasakojimo veiksmas?

- A. Sode.
- B. Miesto aikštėje.
- C. Turguje.

Čia rašo vertintojai	
I	II

2. Kokie buvo Žemės obuoliai?

- A. Geltoni.
- B. Žydri.
- C. Žali.

I	II

3. Ko tikėjosi žydrasis obuolys?

- A. Kad berniuko tėtė jį nuplaus.
- B. Kad berniuko rankose suskambės jo varpeliai.
- C. Kad tėtis nupirks ir mėlyną obuolį.

I	II

4. Kada suskambėtų varpeliai?

- A. Jei mylėtum.
- B. Jei žaistum su obuoliu.
- C. Jei atsikąstum obuolio.

I	II

5. Ko neliepė mama?

- A. Neišdykauti.
- B. Nesudaužyti veidrodžio.
- C. Išsiurbti kilimo.

I	II

6. Kodėl berniukas taip elgiasi?

- A. Jam nuobodu.
- B. Jis alkanas ir nori pyragaičio.
- C. Jis jaučiasi vienišas.

I	II

7. Į ką panašus žydrasis obuolys?

- A. Į didžiulį lašą.
- B. Į kamuolį.
- C. Į geltoną Žemės obuolį.

I	II

8. Kodėl varpeliai suskambėjo mergaitės rankose?

- A. Prasidėjo pavasaris.
- B. Mergaitė mylėjo obuolį.
- C. Obuolys buvo gražus.

I	II

9. Kodėl mergaitė elgėsi kitaip?

- A. Ji gerai išsimiegojo.
- B. Obuolys jai atrodė labai gražus ir skanus.
- C. Ji augo apsupta meilės.

I	II

10. Kur yra mergaitės tėvai?

- A. Jie padeda senukui.
- B. Jų nebėra, jie mirę.
- C. Jie dainuoja lopšinę ir seka pasaką.

I	II

11. Kokia pagrindinė teksto mintis?

- A. Nereikia palikti vaikų vienu.
- B. Svarbiausia mylėti ir būti mylimam.
- C. Namuose turi būti daug saulės ir šilta.

I	II

	I	II
Taškų suma (maks. 11)		

II DALIS.
KALBOS VARTOJIMO UŽDUOTYS

1 užduotis. Įrašyk praleistas raides.

Mūs__ susitik__ mus sutru__dė p__ga. Ištisas dvi nakt__s ir d__nas, gainiodamas snieg__,
kaukė vėjas. Seno parko medž__i linko ir d__javo. Įsiutęs šiaur__s nulaužė eglės šaką, ant kurios
tup__davo voveraitė.

	Čia rašo vertintojai	
	I	II
Taškų suma (maks. 11)		

2 užduotis. Įrašyk tinkamas raides žodžių galūnėse.

Aukštame (dangus - kur?) danguj švytėjo nuostabi vaivorykštė. Nepaprastas yra visas jūros pasaulis, kuriame gyvena devynios galybės visokiausių (gyvūnai - ko daug?) gyvūn. Būrelis trečiokų aplankė vienišą (senelė - ką?) senel. Vasaros (pradžia - kur?) pradžioj sunoksta pirmosios uogos. Pro vieną (ausis - ką?) aus įeina, pro kitą – išeina. Arūnelio (medinis - kokie?) medin laiveliai, kuriuos dvi dienas skaptavo ir dailino, plaukė upe. Kiekvieną (pavasaris – kada?) pavasari iš šiltųjų kraštų namo sugrįžta gandrai. Kiekviena tauta turi savo (upė - ką?) up – nesvarbu, kokio dydžio, kaip atrodančią. Pastogėje vieversiai čyravo, vanduo (takas – kuo?) tak sruveno. Milda beria (trupinėliai – ko daug?) trupinėl į lesyklėlę. Petriuk, tavo (plaukai – kur?) plauk yra įsivėlusį kramtomąjį gumą. Juodos avelės (pasaka – ką?) pasak sekė. Pusseserė Roma pasiuvo (meškiukas – kam?) meškiuk kelnytes. Lokiai gyvena miškų ir girių urvuose, kalnų (olos – kur?) ol, lokius galime pamatyti kai kurių šalių zoologijos (sodai – kur?) sod.

	Čia rašo vertintojai	
	I	II
Taškų suma (maks. 15)		

3 uždutis. Parink tinkamą žodį ir įrašyk. Žodžiai negali kartotis.

pasakojimų	Vilkiukas Noris zoologijos sode
medyje	Noriui _____ įdomu: dieną prie aptvaro stoviniuoja
kankorėžiu	žmonės. Prižiūrėtojas atneša mėsos, įpila _____.
viskas	Naktį klausosi motinos vilkės įdomių _____ apie
vandens	seną girią. Ten šernė su vienuolika šerniukų įvijo medžiotoją
ąžuolą	į _____ .
skaidrų	Apie laukinį katiną, kuris kišo _____ į drevę su
leteną	voveriukais, bet motina voverė šveitė jam _____ per
saugi	makaulę !.. Apie ištekantį iš ežero _____ upelį, prie
voverę	kurio kadaise buvo slapta ir _____ vilkų buveinė.
gimė	Motina pasakoja taip vaizdingai, tarsi pati toje _____
buveinėje	augo. Savo akimis matė _____ su kankorėžiu ir girdėjo
	spiegiantį medžiotoją _____.
	Bet taip nėra: ji _____ narve ir tik perpasakoja tą, ką
	girdėjo iš Norio senelės, gimusios laisvėje.
	<i>Pagal V. Žilinskaitę „Nebijokė“</i>

	Čia rašo vertintojai	
	I	II
Taškų suma (maks. 12)		

4 uždutis. Padaryk tinkamą duoto žodžio (veiksmažodžio) formą ir įrašyk.

- Šiemet mes (siunčia) _____ daug laiškų į užsienį.
- Per vasaros atostogas jūs (keliaudavo) _____, (skaitydavo) _____ knygas ir (lankydamas) _____ muziejus.
- Aš (apsisuko) _____ ir pilnomis akimis ašarų (išėjo) _____ . (*O.Matuzaitė*)
- Jeigu tu mane (paleis) _____, tai aš tau geru (atsimokėsi) _____! (*K.Saja*)
- Tu (nuėjo) _____ pas paukščius, tuo (įžeidė) _____ žvėrių giminę. (*G.Isokas*)

	Čia rašo vertintojai	
	I	II
Taškų suma (maks. 10)		

5 uždutis. Pasirink ir įrašyk tinkamus žodžius (būdvardžius). Žodžiai negali kartotis.

Krūmai	Šluota
Antis	Rūmai
Genys	Skarelė
Vėjas	Žvirblis
Bateliai	Gėrimas
Košė	Žvaigždės

Raiba, stiprus, odiniai, margas, gardi, seni, šilkinė, drąsus, skanus, auksinės, tankūs, nauja.

	Čia rašo vertintojai	
	I	II
Taškų suma (maks. 12)		

I dalies taškų suma (maks. 11)		
II dalies taškų suma (maks. 60)		
Iš viso (maks. 71):		

I vertintojas

.....

(vardas, pavardė)

.....

(parašas)

II vertintojas

.....

(vardas, pavardė)

.....

(parašas)